

Ann och Rikard från Jämtland - hjälper norsk kommun att införa fri skollunch

I Sverige har vi en kultur av fri skollunch, med bra råvaror, varje dag. I vårt grannland Norge ser kulturen ut på ett annat sätt. I Norge är den allra vanligaste skolmåltiden medtagna smörgåsar, så kallat "matpacke". Men det finns en önskan att komma igång med fria skolluncher, som i Sverige. Ann Sparrock och Rikard Backskog på Torsta, i Jämtland, arbetar tillsammans med den norska kommunen Åfjord för att hjälpa till att möjliggöra fria skolluncher till norska elever.

Åfjords kommun är med som pilotkommun, för att se över möjligheterna att införa fri skollunch till alla elever i kommunen. Projektet heter SYSTER gastronomi och är ett Interreg projekt mellan Sverige och Norge, Ann och Rikard jobbar på svensk sida och har under hösten arbetat intensivt med att inventera möjligheterna, ta fram kalkyler och besöka alla skolor i kommunen. I slutet på november tas beslutet upp till Kommunfullmäktige i Åfjord.

- SYSTER projektet arbetar för att etablera en stabil måltidsservering i Åfjord och skapa långsiktiga lösningar för skolluncher som stödjer både elevers välmående och hållbara val. Genom ett gränsöverskridande samarbete mellan Trøndelag i Norge och Jämtland i Sverige, kan vi dra nytta av gemensamma erfarenheter och utveckla praktiska verktyg som gör det lättare för fler skolor att införa näringsrika skolluncher, säger Ann Sparrock, projektledare på svensk sida för Interreg projektet SYSTER gastronomi.

En bra skolmåltid kan ge dels gladare och mer fokuserade elever, dels bistå med mat helt oberoende av ekonomiska förutsättningar men är också viktig utifrån beredskapsperspektivet.

-Det är en viktig hävstång i hela livsmedelssystemet, ett sätt att öka efterfrågan på hållbar lokal och samisk mat, nu och i framtiden. Det kommer stärka vår beredskap och livsmedelsförsörjning. Inte minst viktigt i den prioriterade militära korridor som Jämtland Trøndelag innebär, säger Rikard Backskog som förutom projektet även arbetar med Offentlig gastronomi och beredskap på Torsta.

2021 bestämde sittande regering i Norge (Hurdalsplattformen) att de gradvis skulle införa en kostnadsfri skolmåltid till alla elever i landet. Detta har ännu inte blivit verklighet.

Den norska myndigheten Helsedirektoratets utvärdering visar att de samhällsekonomiska fördelarna med gratis skolmåltider är stora, och att de därför bör införas successivt i hela landet. I dagsläget är det fortfarande en rekommendation och ett löfte men inte ett lagstadgat beslut.

- Vi hoppas att politikerna ska landa i ett positivt besked för Åfjords kommun, så att eleverna får alla fördelar som en fri skolmåltid kan innebära, säger Ann Sparrock.

Om Kommunfullmäktige i Åfjord säger ja till förslaget kommer Ann och Rikard att jobba vidare med kommunen och vara på plats för att hjälpa till med uppstarten under 2025.

Projektet SYSTER gastronomi jobbar för att främja mer lokal och samisk mat i grundskolor i Jämtland och Trøndelag, både när det gäller skolmåltider men också i ämnet hem- och konsumentkunskap. Projektet finansieras av Interreg Sverige Norge och Torsta samarbetar med Oi Trøndersk Mat og Drikke samt Statsforvalteren i Trøndelag.

Kontaktuppgifter:

Ann Sparrock, Projektledare
ann.sparrock@torsta.se
+46 703210370

Rikard Backskog, projektmedarbetare
rikard.backskog@torsta.se
+46 738003405

Torsta